

THE GAMES WE PLAY | VERZUIM

De basishouding

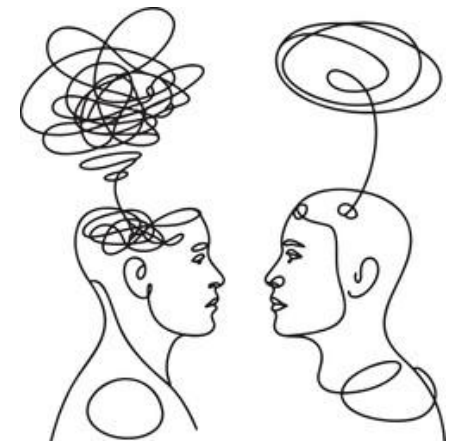
De Transactionele Analyse vertrekt vanuit: **ik ben oké en jij bent oké**. Dat betekent niet dat ieder gedrag acceptabel is. Wel dat ieder mens waardigheid, denkvermogen en verandervermogen heeft. We spreken elkaar aan op gedrag en verantwoordelijkheid, zonder de persoon af te wijzen.

De basisregels

- Mensen zijn oké. Gedrag kan onhandig, vermijdend of grensoverschrijdend zijn; de persoon blijft oké.
- Iedereen kan denken. We nemen mensen serieus in hun vermogen informatie te begrijpen, keuzes te maken en gevolgen te overzien.
- Mensen nemen besluiten. Patronen zijn ooit ontstaan als antwoord op een situatie. Wat is aangeleerd, kan opnieuw worden bekeken en veranderd.
- Verandering is mogelijk en makkelijk. Niemand hoeft vast te blijven zitten in een oude rol of een terugkerend spel.
- Werk met een helder contract. Maak expliciet wat het doel van het gesprek is, wie waarvoor verantwoordelijk is en welke afspraak wordt gemaakt.
- Communiceer open en rechtstreeks. Zeg wat je bedoelt, vraag om verduidelijking en voorkom boodschappen via derden.
- Blijf in de volwassen positie. Onderzoek feiten, mogelijkheden, behoeften en consequenties in het hier en nu.
- Combineer erkenning met begrenzing. Toon begrip en blijf duidelijk over rollen, afspraken en eigenaarschap.

Praktische toetsvraag

Draagt wat ik nu zeg bij aan gelijkwaardigheid, helderheid, eigenaarschap en beweging?

**** Deze tekst is vrij vertaald en kan afwijken van de originele engelstalige teksten. Intentie is om taan te zetten tot reflectie op eigen aandeel in het in stand houden van de effecten van jouw communicatie, te inspireren, en vastgelopen communicatie te doorbreken niet om te pretenderen een expert te zijn.. In deze voorbeelden ligt de aandoening niet ter discussie deze is altijd waar *****

Spel	Herkenbare uitspraak	Wat gebeurt er?	Opbrengst	Volwassen reactie
Waarom doe je niet...? – Ja, maar	“Ik wil wel opbouwen, maar dat kan niet door mijn werk, collega’s of leidinggevende.”	Iedere voorgestelde mogelijkheid krijgt direct een bezwaar.	Niet hoeven kiezen, handelen of experimenteren.	Welke mogelijkheid is ondanks de beperkingen wel haalbaar?
Kijk eens hoe hard ik het heb geprobeerd	“Ik doe echt alles wat ik kan.”	De nadruk ligt op inspanning, terwijl concrete voortgang onduidelijk blijft.	Erkenning zonder het resultaat bespreekbaar te maken.	Welke concrete stap heb je gezet en wat was het effect?
Als jij er niet was...	“Als mijn leidinggevende anders was, zou ik allang terug zijn.”	Herstel of werkhervatting wordt volledig afhankelijk gemaakt van een ander.	Het eigen aandeel niet hoeven onderzoeken.	Wat ligt ondanks deze situatie binnen jouw invloed?
Kijk wat jij mij hebt laten doen	“Door deze organisatie ben ik ziek geworden.”	De ander wordt volledig verantwoordelijk gemaakt voor de eigen situatie of reactie.	Erkenning, gelijk of ontslag van eigen verantwoordelijkheid.	Erken de ervaring en scheid daarna feiten, behoeften en vervolgstappen.
Het spel van de help-a-holic..	“Blijf jij maar thuis, ik regel alles wel.”	De leidinggevende of professional neemt verantwoordelijkheden over.	Nodig en zorgzaam kunnen zijn of een lastig gesprek vermijden.	Bied steun zonder het eigenaarschap over te nemen.
Arme ik	“Ik kan op dit moment helemaal niets.”	Alle aandacht gaat naar beperkingen; mogelijkheden verdwijnen uit beeld.	Bescherming tegen verwachtingen, onzekerheid of verandering.	Wat lukt op dit moment nog wel, hoe klein ook?
Nu heb ik je..	“Zie je wel, hij werkt niet mee aan zijn re-integratie.”	Er wordt gewacht op een fout, gemiste afspraak of onhandige uitspraak.	Bevestiging dat de ander onbetrouwbaar of onwillig is.	Bespreek concreet gedrag zonder intenties in te vullen.
Rechtszaal	“Zeg jij als HR maar wie er gelijk heeft.”	Een derde partij wordt als rechter ingezet.	Geen rechtstreeks gesprek hoeven voeren.	Laat beide partijen hun belangen, zorgen en verwachtingen zelf uitspreken.

Schop mij maar..	Afspraken missen, niet reageren of informatie steeds te laat aanleveren.	Gedrag lokt correctie, controle, irritatie of sancties uit.	Bevestiging van afwijzing, mislukking of wantrouwen.	Benoem het patroon feitelijk en maak keuzes en gevolgen expliciet.
Het is hier vreselijk!	“Het verzuimbeleid deugt niet en niemand wordt hier goed begeleid.”	Er wordt gezamenlijk geklaagd zonder beweging naar een oplossing.	Verbondenheid door gedeelde frustratie.	Wat is het concrete probleem en welke verandering is nodig?
Houten been	“Vanwege mijn klachten kun je eigenlijk niets van mij verwachten.”	Een beperking wordt gebruikt als verklaring waarom verantwoordelijkheid niet mogelijk zou zijn.	Bescherming tegen verwachtingen of beoordeling.	Erken de beperking en onderzoek wat daarbinnen wel mogelijk is.
Zeg jij het dan maar..	“Zeg maar wat ik moet doen en wanneer ik weer moet beginnen.”	De regie wordt volledig bij de leidinggevende of professional gelegd.	Zelf geen keuze of risico hoeven nemen.	Welk voorstel kun jij zelf doen op basis van wat je nu aankunt?